

# Rapla maakonna turvalisuse tegevuskava

detsember 23

# 2016

---

Tegevuskava on kokku pandud 2016. aastal turvalisuse nõukogu ja  
teemanõukogude ühisaruteludest (17.05., 30.08., 29.11. )  
Koostajad: Tarmo Peterson, Ülle Laasner

## Sisukord

I Rahvastiku tervist toetava elukeskkonna tunnused.....	3
II Rapla maakonna turvalisuse nõukogu.....	4
Turvalisuse nõukogu eesmärgid .....	5
Turvalisuse nõukogu ülesanded (riiklikud).....	5
Turvalisuse programmi vahenditest tehtud tegevused 2016 .....	6
Turvalisuse nõukogu töökord.....	6
Turvalisus nõukogu liikmete meelest.....	7
Nõukogu ootused .....	7
Teemad, millega turvalisuse nõukogu saaks tegeleda .....	8
III Maakondlik struktuur .....	9
Liikluskomisjon .....	10
Liikluskomisjoni tegevused.....	10
Liikluskomisjoni ettepanekud.....	10
Kriisikomisjon .....	12
Kriisikomisjoni ülesanded.....	13
Kriisikomisjoni ettepanekud.....	13
Traumanõukogu .....	14
Traumanõukogu ülesanded.....	14
Traumanõukogu tegevused.....	14
Traumanõukogu ettepanekud.....	15
Tervisenõukogu .....	16
Tervisenõukogu ülesanded.....	16
Tervisenõukogu tegevused.....	16
Tervisenõukogu ettepanekud.....	17
IV Tegevuste hindamine kulutõhusust ja mõju arvestades.....	19
V Maakonna turvalisust tagavate/soodustavate struktuuride kirjeldused.....	20
Riiklikud asutused.....	20
Kaitseliidu Rapla Malev .....	20
PPA Lääne prefektuur Rapla politseijaoskond .....	20
Rapla päästeosakond.....	21
Tööinspeksioon .....	21
Keskkonnainspeksioon .....	22
Töötukassa.....	22

Maanteeamet.....	23
Veterinaar- ja toiduameti Raplamaa veterinaarkeskus.....	24
Terviseamet.....	24
Raplamaa Haigla .....	25
Rajaleidja .....	25
Sotsiaalkindlustusamet – ohvriabi.....	26
Kolmas sektor .....	26
MTÜ Rapla Ettevõtjate Ühing.....	26
Vabatahtlik pääste Raplamaal.....	27
Eesti Punase Risti Raplamaa Selts .....	27
MTÜ Eesti Naabrivalve .....	27
MTÜ Rapla Maakonna Puuetega Inimeste Koda.....	28
MTÜ Raplamaa Külade Liit .....	28
MTÜ Tsiivilkaitse Selts .....	28
MTÜ Rapla Naiste Tugikeskus .....	29
Lasteasutused ja koolijuhtide ühendus.....	29
Raplamaa noortekogu .....	30
Meedia Raplamaal.....	30
Raplamaa Sõnumid.....	30
TreRadio.....	30
VI Olulised arengudokumendid.....	31

## I Rahvastiku tervist toetava elukeskkonna tunnused (Tervise Arengu Instituut)

- Puhas **joogivesi**
- Taskukohane, kättesaadav ja toitainerikas **toit**
- Turvaline, kättesaadav ja taskukohane **transport**
- Taskukohane, kõiki baasvajadusi rahuldav ja turvaline **elukoht**
- Taskukohane, kättesaadav ja kõrge kvaliteediga **tervishoid**
- Kvaliteetsed **koolid**
- Kõigile kättesaadav **lastehoiuteenus**
- Rohealade, avalike parkide, raamatukogude jt **vaba aja veetmise võimaluste** kättesaadavus
- Taskukohaste ja turvaliste **kehalise aktiivsuse võimaluste** kättesaadavus
- Taskukohased võimalused kunsti, muusika ja muu **kultuuriga** tegelemiseks
- **Esteetiliselt nauditav** ümbrus
- Tervist mitte-kahjustab **töökeskkond**
- **Töökoha** kindlustunne
- Piisav **palgatase** (jõudsalt arenev majandus)
- Kõrge kvaliteediga ja kõigile kättesaadav **sotsiaalsüsteemi tugi** toimetulekuraskuste korral
- **Kaasatus** kogukonna jaoks olulistesse otsustesse (võimalus kaasa rääkida)
- Vähe sotsiaalset **isoleeritust**
- Head suhted **perekonnas**
- Head suhted ja usaldus **naabruskonnas**
- Turvalised **liiklemisvõimalused** jalgsi, jalgratta ja autoga.
- **Sõltuvusainete** vähene kättesaadavus
- Madal **kuritegevuse** ja vägivalla tase
- Kõrge **turvatus** oma kodus ja elupiirkonnas

**Turvalisus tähendab stabiilset elukeskkonda, milles inimene tunneb ennast kaitstult ja kus on tagatud tema ohutus ja kindlustatus. Seetõttu keskendub „Siseturvalisuse arengukava 2015–2020“ (STAK) neljale teemale:**

- turvalisuse tagamine on terviklik
- turvalisus algab meist endist
- kõige mõistlikum on õnnetusi ennetada
- oluline on jõuda teadmistepõhiselt probleemide põhjusteni ja need koostöös lahendada

**Maakondlik turvalisuse edendamine kuulub siseturvalisuse arengukavas p 6.1. alla – turvalisemad kogukonnad, mille alaeesmärk on:**

Eesti on ohutu elukeskkonna ja turvaliste kogukondadega ühiskond, milles inimesed tunnetavad oma teadlikkuse ja oskuste kasvu ning algatava hoiaku võtmise tõttu rolli ühiskonna turvalisuse loomisel, oskavad turvalisuseriske märgata ning nendele adekvaatselt reageerida.

**II Rapla maakonna turvalisuse nõukogu**

Loodud jaanuaris 2016.

Koosseisus 23 inimest, koosneb juhtidest.

Komisjoni juht Tõnis Blank, Rapla maavanem

Liikmed:

Janno Ruus	Politsei- ja Piirivalveameti Rapla politseijaoskonna juht
Raul Aarma	Päästeameti Lääne päästeskuse Raplamaa päästepiirkonna juhataja
Eno Hermann	pääste vabatahtlike võrgustiku esindaja, Kehtna Päästeteenistuse pealik
Meelis Pernits	Kaitseliidu Rapla maleva pealik
Raido Randmaa	Maanteeameti hooldevaldkonna juht
Marek Saar	Keskkonnainspektsiooni Raplamaa büroo juhataja
Ellen Villig	Terviseameti Põhja talituse Raplamaa esinduse vaneminspektor
Aavo Lumi	Veterinaar- ja Toiduameti Raplamaa Veterinaar keskuse juhataja
Apo Oja	Tööinspektsioon peadirektori asetäitja töökeskkonna järelevalve ja arengu alal
Hetti Kask	Eesti Töötukassa Raplamaa osakonna juhataja
Marek Väljari	Eesti Naabrivalve tegevjuht
Aili Laasner	SA Raplamaa Haigla ravijuht
Tiit Rahkema	Rapla Ettevõtjate Ühingu juhatuse liige
Elari Hiis	Raplamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liige, Rapla maakonna tervisenõukogu esimees
Aare Hindremäe	Raplamaa Külade Liidu juhatuse liige
Marge Järvi	Raplamaa Puuetega Inimeste Koja juhatuse esimees

Andres Saks	Raplamaa koolijuhtide ainesektsiooni esindaja
Terli Teekivi	Raplamaa noortekogu president
Adeele Rei	Raplamaa noortekogu asepresident
Sirli Arro	Eesti Punase Risti Raplamaa Seltsi sekretär
Ruth Lippus	Rajaleidja juhataja Raplas
Ülle Laasner	Rapla maakonna traumanõukogu esimees
Ene Matetski	Rapla Maavalitsuse maasekretär, nõukogu koordinaator

### **Turvalisuse nõukogu eesmärgid**

Rapla Maavalitsuse juures tegutsev Raplamaa turvalisuse nõukogu tegevuse eesmärgiks on olla oluliste osaliste koostöökoguks, võimaluseks ühiselt jagada erinevate osaliste arusaamasid, mõista maakonnas olevaid probleeme, seada eesmärgid ja kavandada probleemide lahendamist ja ohtude ennetamist.

### **Turvalisuse nõukogu ülesanded (riiklikud)**

- kujundada maakonnas tervikvaadet turvalisuse probleemidest, asjakohastest lahendustest ning riiklikust, kohaliku omavalitsuse, erasektori ja kogukondlikust ressursist;
- koondada turvalisuse laiema käsitleusega (sisejulgeolek ja riigikaitse, korrakaitse, pääste, ennetustöö, tervisedendus, tervishoid, haridus, vabatahtlik tegevus jne) hõlmatud huvirühmasid, edendada osaliste vastastikust mõistmist ning juhtida ootusi üksteise suhtes;
- seada maakonnas turvalisuse tagamisel ühiseid eesmärgid ja koordineerida tegevusi nende saavutamiseks ning hinnata nende täitmist, sh kooskõlastada tegevusi erinevate maakondlike ja regionaalsete valdkondlike kogude vahel;
- soodustada kogukonnakeskset lähenemisviisi, võrgustikutöö juurutamist riigi- ja kohalike asutuste ning eraettevõtete tegevustes, igäühe panust, kogukondliku algatuse toetamist ja tunnustamist;
- nõukogu juurde võib moodustada töörühmi ja komisjone kitsamate teemade käsitlemiseks.
- nõukogu algatusel võib korraldada seminare, koolitusi ja õppereise.
- nõukogu teeb ettepanekuid maakonna turvalisuse käsitlemiseks maakonna arengustrateegias.
- nõukogu võib täiendada maakonna terviseprofili ja selle tegevuskava.
- nõukogu juhtimisel koostatakse igal aastal kokkuvõtte maakonna turvalisusest, sh nõukogu, asutuste ja ühingute tegevustest ja tulemustest turvalisuse loomisel. Kokkuvõtte avaldatakse maavalitsuse veebilehel.

## Turvalisuse programmi vahenditest tehtud tegevused 2016

Meeskonnakoolitused; turvalise kogukonna 10 koosolekut külades; koolitused lasteaiadirektoritele, sotsiaaltöötajatele, KOV tervisekeskondadele ja vallavanematele, traumanõukogule; maakonna 19. tervisekonverents (laste ja noorte tervis ja turvalisus); naabrivalvefoorum; eetris on olnud üks turvalisuse saade ja välja antud turvalisuse leht (meedia rahastatud maakonna tervisedenduse programmi poolt).

Üheks oluliseks ülesandeks oli hinnata maakondlikud turvalisuse väikeprojektid ja jagada 7000 € (valiti kolmeliikmeline hindamiskomisjon). Toetust said Vana-Vigala vabatahtlikud (oma tegutsemisvahendite täiendamine), tsiviilkaitse projekt (10 koolitust kriisideks ettevalmistumisel kogukondades ja kortermajades) ja Kaiu vabatahtlikud - ülemaakondliku vabatahtlike võrgustiku arendamine (vabatahtlik pääste ja abipolitseinikud).

## Turvalisuse nõukogu töökord

Ühisarutelu tulemusena (17.05., 30.08.) lepiti nõukogu kokku:

- Turvalisuse nõukogu näeb ennast **ekspertidest koosneva mõttekojana**.
- Edaspidine kooskäimise tihedus **2 korda aastas**, kuid vajadusel ka juhtumipõhiselt.
- Koosoleku kestus – **terve päev**.
- Päeva jooksul arutletakse **2-3 teemal**. Teemade esitamise õigus on kõigil komisjoni liikmetel, valiku teeb maavanem. Aruteluteema valmistab ette esitaja koos vastava ala ekspertidega.
- Arutelude tulemusel kujunenud arvamused, ettepanekud, seisukohad ei muutu kellegi jaoks kohustuslikuks. Õigus on jääda eriarvamusele, soovi korral esitab eriarvamusele jääja kirjaliku selgituse, mis lisatakse otsusele (protokollile). (Eriarvamuse aktsepteerimine tähendab mittekonsensuslikku otsustamist! Kas toimub hääletamine, millise % poolthääle korral otsus vastu võetakse, avalikustatakse? Kas hääletavad ainult kohalolijad, või kõik liikmed, näiteks elektroonselt?)
- On vajalik „töomesilane“ ehk tehniline sekretär, kes korjab kokku ettepanekud, esitab maavanemale, edastab ettevalmistatud materjalid liikmetele, valmistab ette koosoleku, vormistab lõpptulemuse.

## Turvalisus nõukogu liikmete meelest

Turvaline on ühiskond, kus kõik vajalik (teenused ja infrastruktuurid) on kättesaadav ja toimiv, poliitikad on usaldusväärsed, meil on head suhted kogukonnas ning kindel majanduslik baas.

### Nõukogu liikmete meelest loovad turvalisust

- Riiklikud poliitikad (sise- ja välisjulgeolek).
- Olukord, kui juhtub vähem õnnetusi, intsidente.
- Hea liikluskorralduslik olukord.
- Vajalikud päästeteenused on tagatud mõistliku aja jooksul.
- Korrakaitse olemasolu lähipiirkonnas.
- Erinevate eluks vajalike teenuste, haridus, arstiabi, kaubandus, sotsabi vabaajateenused jms kättesaadavus.
- Tehnilise infrastruktuuri, elekter, vesi, küte, side olmejäätmete vedu pidev toimivus.
- Majanduslik kindlustatus.
- Turvalise (sise)tunde olemasolu.
- Enesekindlus (oskus riske maandada, kartus olla ise õnnetuse põhjustaja).
- Kindlustunne tööelus.
- Sotsiaalne võrgustik.
- Kokkuhoidev kogukond.
- Puhas keskkond, puhas ja kontrollitud toit

### Nõukogu ootused

Ühtse **inforuumi** loomine, et rohujuure tasandi probleemid jõuaksid otsustajateni ja vastupidi. **Koostööd** tehes on võimalik oma tegevustes muutuda efektiivsemaks ja saavutada sünergia. Vajadusel saab nõukogu olla ka **tellij**a tegevuste ja teenuste ostmisel, kui asutus/võimuorganisatsioon, kes sellega tegeleda võiks, puudub, või ei ole võimeline seda teostama. Nõukogu soovib osaleda **seadusloomes**, sidustades rohujuuretasandi tippoliitikaga.

### Üldine

- Oodatakse sünergia teket nõukogus. Tulemuseks kõrgem (otsuste) kvaliteet.



## Koolitused, eneseareng

- Soovitakse koolitusi. Nõukogu ja sidusrühmade koolitused.
- Õppereisid nõukogule ja sidusrühmadele.

## Ühise inforuumi loomine

- Oodatakse infot. Nii anda, kui saada infot.
- Iga liige pakub spetsiifilist teavet (sh oskusi).
- Rohujuure tasandil on pakkuda kuulajad, huvitatud, seda erinevates gruppides ( noored, puudega inimesed jt).
- Info edastamine läbi nõukogu võrgustike.
- Pakkuda ruume koolituste läbiviimiseks.

## Koostöö arendamine

- Nõukogu liikmed saavad pakkuda omi võrgustikke koostöök.
- Koolidel on võimalik anda koolitunde vajalike teemade käsitlemiseks. Osaliselt juba süsteem toimib.
- Vabatahtlike koolitamine.
- Pakkuda on ressursside (raha, inimesed, vahendid?) ristikasutust.
- Oodatakse koostööd erijuhtumite lahendamisel.
- Abi vabatahtliku tegevusega. Seda eriti kriisisituatsioonides, näiteks murdunud puude raies, transpordis, lumetõrjes jms.

## **Teemad, millega turvalisuse nõukogu saaks tegeleda**

29. novembri arutelupäeva tulemusena saab välja tuua teemad, mis sobiksid Turvalisuse nõukogu ülesanneteks:

- **Valdadevahelise kokkuleppe sõlmimine tellimustranspordi tellimisel turvalisuse standardi kehtestamises.** Suurendada transpordi tellija vastutust. Leppida kokku, et koolid ja lasteaiad võivad tellida ainult turvavöödega varustatud busse. Nõudes, et bussijuhid jälgiksid turvavarustuse kasutamist.
- **Turvalisuse ja isikuvabaduse vastuolu analüüsimine. Hooldekodudes, koolides ei tohi ohtlikke inimesi kinni pidada, teistest eraldada.** Teema tõstatab hooldekodu töötaja. Osaliselt samad probleemid ka haridusasutustes. Tundub, et probleem nii hooldatavate, ja õpetatavate turvalisuses, kui ka personali psühholoogilises turvalisuses. Ei ole selget

arusaama mida võib teha ja mida mitte, et mitte ise hiljem hammasrataste vahele jääda (juriidiline pool).

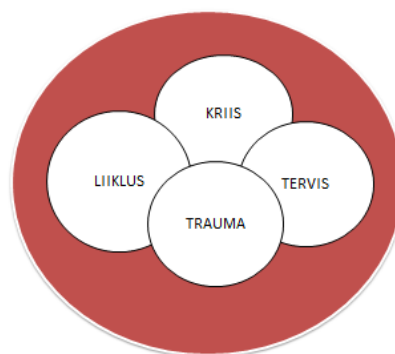
- **Inimeste omavastutuse tõstmine.** Tundub, et oleme loonud olukorra, kus valdav osa vastutusest on (juriidiliselt) pandud omanikele, institutsioonidele, asutustele. Inimese oma vastutus ohutult käituda on jäänud tahaplaanile!
- **Luu analoogselt külaliikumisele linnaliikumine.** Loomulikult ei pea Turvanõukogu olema sellise ühiskondliku liikumise looja, kuid võiksime teemat analüüsida. Arvan, et enamus Rapla maakonna elanikest elab linnalistes asumites ja see arv suurene. Turvatunde loomisel oleks sellisel liikumisel küllaltki suured võimalused.
- **Hajaasustusest tekkivad ohud.** Kui defineerisime turvalisuse kõige eluks vajaliku toimimisena, siis hajaasustuses on osade teenuste kättesaadavus raskendatud, ka abi jõuab kohale viivitusega. Seega võib hajaasustuses elamine iseenesest olla turvalisuse osade aspektide osas olla negatiivse mõjuga. Mitte et me neid muuta saaksime, kuid kas ei peaks selliseid ohtusid kaardistama ja vastumeetmeid kavandama?

Tegevuskava jääb avatuks järgnevatele ettepanekutele, millised kerkivad esile edasise töö käigus. Samas ei eeldata, et kohe kõigi ettepanekutega tegelema hakatakse. Pigem on tegevuskava ideede ja konkreetsemate tegevuste loetelu, mille hulgast saavad erinevad organisatsioonid valida endale jõukohaseid tegevusi loomaks turvalisemat elukeskkonda.

### III Maakondlik struktuur

Traumanõukogu, tervisenõukogu, kriisikomisjoni ja liikluskomisjoni liikmed koostasid kavad turvalisuse tõstmiseks oma tegutsemisvaldkonnas (29.11.2016.a.).

#### TURVALISUSE NÕUKOGU



## Liikluskomisjon

Liikluskomisjon loodi 21.01.2013.a. eemärgiga edendada Raplamaal liiklusohutust.

Komisjoni esimees:	Tõnis Blank, Rapla maavanem
Liikmed:	
Raivo Kont-Kontson	Rapla Maavalitsuse peaspetsialist, komisjoni sekretär
Ülo Peets	Rapla Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja
Heiki Hepner	Kohila Vallavalitsus, vallavanem
Villu Karu	Märjamaa Vallavalitsus, vallavanem
Kalle Toomet	Rapla Vallavalitsus, vallavanem
Indrek Kullam	Kehtna Vallavalitsus, vallavanem
Margus Maiste	Hansa Bussiliinid, Rapla regiooni juhataja
Janno Ruus	Rapla Politseijaoskonna juht
Eero Kalberg	Kehtna Majandus-ja Tehnoloogiakooli direktor
Kristjan-Raul Pettinen	Maanteeameti põhja regiooni hooldevaldkonna juht
Valdo Jänes	Maanteeameti peaspetsialist

### Liikluskomisjoni tegevused

Liiklusohutuse olukorra analüüsimine riigis ja meie maakonnas; arutelu teemadeks talihoole ja tulevikus seisunditasemete muutustest ja Raplamaa riigimaanteede remondiobjektid 2016 ja tuleva aasta tööd; valdade poolt liikluskomisjonile esitatud liiklusohutlike kohtade analüüsimine ja komisjoni valiku tegemine esitamiseks Maanteeametile.

### Liikluskomisjoni ettepanekud

#### 1. Probleem: Jalakäijad ja jalgratturid liikluses raskesti märgatavad!

##### Tegevused:

- Suurendada koolituse mahtu, et ennast nähtavaks teha.
- Rõivatootjad peaksid üleriiete tootmisel kasutama helkurniiti –riiet (avalik või otsepöördumise ettepanekud).

#### 2. Probleem: Bussides turvavarustuse vähene kasutamine

##### Tegevused:

- Bussijuhtide regulaarne liikluskoolitus.
- Järelevalve tõhustamine.

- Kehtestada, et koolid ja lasteaiad võivad tellida ainult turvavöödega varustatud busse.
- Suurendada transpordi tellija vastutust.
- Nõuda bussijuhtidelt, et nad juhiksid reisijate tähelepanu turvavarustuse kasutamisele.
- Tehniline lahendus, mis näitaks juhile, millised reisijad ei kasuta turvavööd. Juht saab juhtida reisija tähelepanu turvavöö kasutamise vajadusele.

### **3. Probleem: Juhid ei kasuta alati nõutud märguandeid, ei näita suunda pööretel ja ümberreastumistel.**

#### Tegevused:

- Pöörata koolitustel sellele suuremat tähelepanu.

### **4. Probleem: Kiirusrežiimist ei peeta kinni.**

#### Tegevused:

- Seadusandlikult kehtestada liiklusalaste rikkumiste punktisüsteem.
- Järelevalve tõhustamine.
- Kiirustablood liiklusohutlikesse kohtadesse.
- Ohtlike kohtade ümberehitamine.
- Mobiilsete kiiruskaamerate kasutamine.
- Digitaalsete liiklusmärki kasutuselevõtmine. Kiiruspiiranguid muudetakse vastavalt ilma- ja teeoludele.
- Ohtlike kohtade kaardistamine läbi kogukonna kaasamise (turvaline kodukant) ja lahenduste leidmine.
- Sõidukitesse hoiatusalarm, mis reageerib kiiruse ületamisele.
- Turvaliste hoiakute kujundamine läbi liikluskasvatuse kodus, lasteaias, koolis, kollektiivis, kogukonnas.
- Kaasliiklejate järelevalve motiveerimine. WAZEE, liiklusliin, 112 vms.

## Kriisikomisjon

Maakondlik kriisikomisjon on eksisteerinud varemalt (kuni aastani 2009) iseseisvalt, kuid vahepeal toimisid ainult regionaalsed kriisikomisjonid. Maakondlik kriisikomisjon loodi 17.06.2013.a.

Komisjoni esimees Tõnis Blank, Rapla maavanem

Aseesimees Raul Aarma Lääne-Eesti Päästkeskuse Raplamaa päästepiirkonna juht

Liikmed:

Margus Jaanson Raplamaa Omavalitsuste Liidu esimees

Janno Ruus Politsei ja Piirivalveameti Lääne prefektuuri Rapla politseijaoskonna juht

Meelis Pernits Kaitseliidu Rapla maleva pealik

Kaire Adamsoo SA Rapla Maakonnahaigla juhataja

Marek Saar Keskkonnainspeksiooni Raplamaa büroo juhataja

Ülo Veerde Maanteeameti Põhja regiooni hooldeosakonna juhataja asetäitja

Aavo Lumi Veterinaar- ja Toiduameti Rapla Veterinaar keskuse juhataja

Ellen Villig Terviseameti Põhja talituse Raplamaa esinduse vaneminspektor

Kristo Laasik Elektrilevi OÜ

Jaan Metssalu Rapla Bussipark PÜ juhataja

Ülo Peets Rapla Maavalitsus, arengu- ja planeeringuosakonna juhataja

Asendusliikmed:

Ene Matetski Rapla Maavalitsus, maasekretär

Joel Lepp Kaitseliidu Rapla Maleva staabiülem

Silvi Ojamuru Raplamaa Omavalitsuste Liidu tegevdirektor

Margus Kaldma Politsei ja Piirivalveameti Lääne prefektuuri Rapla politseijaoskonna patrulltalituse juht

Einar Klaos Märjamaa Päästekomando pealik

Monika Vaidla Veterinaar- ja Toiduameti Rapla Veterinaar keskuse juhataja asetäitja

Aili Laasner SA Raplamaa Haigla ülemarst

## Kriisikomisjoni ülesanded

Kriisikomisjon toimetab 2016. aastal põhiliselt Lääne – Eesti regionaalse kriisikomisjoni tööplaani järgi. Rapla territoriaalset alamkomisjoni maavanem 2016. aastal kokku ei kutsunud.

## Kriisikomisjoni ettepanekud

### 11. Ennetav töö ja varajane märkamine.

### 12. Teabe jagamine kriisisituatsioonide eel.

#### Tegevused:

- Struktuurid toimivad, vajalik oleks info avaldamine mis, millal ja kuidas käivitub.

### 13. Teavitustöös positiivse fooni loomine! Lennukite piiririkumised,

Türgi piiri olukord, pagulaste teema.

### 14. Välispoliitika käsitlemine positiivses võtmes! Et ei võimendaks sõjaohtu, ise oleme NATO, mitte NATO tuleb, toiduvägede kogumine.

#### Tegevused:

- Poliitikute, arvamussaadikute kaudu positiivse sõnumi võimendamine. Alustada maakonnast valitud saadikutest.
- Pressipärasõnumite taaskäivitamine meediale teemade vahendamiseks.
- Läbi vallalehtede tekitada turvatunnet ja stabiilsust. Seal ei ole suurt poliitikat, leht on lugejale lähedal, keelekasutus arusaadavam.
- Elanikkonna perioodiline teavitamine ohuplaanidest.
- KOV-ide kriisiplaanide läbitöötamine, nendest teavitamine, vajadusel KOV kriisikomisjoni koolitamine, nõustamine

### 15. Inimestele kohustuste kehtestamine (ettepanekud riigi tasandile).

Kodune apteek, korstnate kontroll, gripi vastu vaktsineerimine jms. Analoogselt suitsuanduritele.

### 16. Enesetäiendus tööturul konkurentsivõime säilitamiseks.

### 17. Vee kvaliteet.

Erakaevude vesi halvema kvaliteediga. Luua võimalused erakaevude korrastamiseks, näiteks laenuressurss.

### Traumanõukogu

Loodud aprillis 1998, koos seis 14 inimest, koosneb ekspertidest.

Komisjoni esimees: Ülle Laasner, Rapla Maavalitsuse tervisedenduse spetsialist  
Liikmed:

Jaan Aas	Politsei- ja Piirivalveamet, Lääne prefektuuri Rapla politseijaoskonna ennetus- ja menetlustalituse juht
Valdo Jänes	Maanteeamet, liikluskorralduse osakond, liikluskorraldaja
Õie Kopli-Mäekivi	Valtu Põhikooli sotsiaalpedagoog (endine päästeennetaja ja noorsoopolitseinik)
Aune Kähär	Rapla Lasteaed Kelluke direktor
Silvi Ojamuru	Raplamaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht
Kalle Toomet	Rapla Vallavalitsus, abivallavanem
Toomas Tõnisson	Tsiviilkaitse Selt, juhatuse liige
Tiina Roosalu	puuetega laste vanemate esindaja
Sirli Arro	Eesti Punase Risti Raplamaa Seltsi sekretär
Veronika Ruut	Liiklusohutuse spetsialist, B-kategooria sõiduõpetaja
Anne-Ly Reede	MTÜ Elupuu Kehtna Hooldekodu hooldusjuht
Marju Tamsalu	Päästeamet, Lääne päästeskuse ennetustöö büroo juhtiv-spetsialist
Tarmo Peterson	Ettevõtja
Christina Vallimäe	Maanteeameti ennetustöö osakonna ekspert

### Traumanõukogu ülesanded

Kujundab maakonnas tervikvaadet vigastuste vältimise probleemidest ja asjakohastest lahendustest; koordineerib ja korraldab vigastuste vältimise tegevusi.

### Traumanõukogu tegevused

Traumanõukogu eestvedamisel algasid 2001. aastal vigastuste ennetamise alased maakondlikud suuremad sekkumised, 2004-2015 kuulus Raplamaa rahvusvahelise Safe Community võrgustikku. Al 2016 valdavalt tegutsetakse koostöös tervisenõukoguga, vigastuste ennetamise tegevused maakonna tervisedenduse tegevuskavas. Kõige olulisem on hoida spetsialistide võrgustikku.

Eakate ohutuspäev, turvalisuse mess, Otsi Otti õpetus, Õpin tänaval liiklema näidend al 2001, cheklistid eakatele, lastega peredele, KEAT laager ja koolitused, Kõige turvalisem vald konkursid 2009,2015, turvalisuse

konverentsid, kõige suurem 2015 Kehtnas, rahvusvaheline, ohutuspäevad külades, rahvusvaheline koostöö kuni 2015, vigastuste profiil, vigastuste kaardistamine, traumade ennetamise koolitused, turvalisuse profiil 2007-2009 jne. Tegevused olid rahastatud 10 aastat (2005-2015) Eesti Haigekassa poolt.

## Traumanõukogu ettepanekud

### **21. Inimeste omavastutuse tõstmine.**

#### Tegevused:

- Selgitus ja teavitustöö KOV poolt.
- Seejärel kohustuste määratlemine (nt heakorraeeskirjades - krundi piires libedustõrje).

**22. Valdade vaheline koostöö. Ühiste kergteede valgustus, teede hoolduse kooskõlastamine, sotsiaalse võrgustiku loomine.**

#### Tegevused:

- Viia kokku naabervaldade sama ülesandega ametnikud.

### **23. Turvakaamerate laialdasem kasutamine.**

**24. Tsiviilkaitse haridus ausse! Inimene peab oskama ennast ise aidata.**

#### Tegevused:

- Instruktorite koolitamine
- Elanikkonna koolitamine
- Teavitamine meedias
- Lastele KEAT laager

**25. Tunne oma naabrit ja tutvusta ennast. Naabrivalve, ühtehoidev kogukond, toimiv korteriühistu.**

#### Tegevused:

- Selgitustöö meedias.
- Ohutuspäevad külades.
- Kogukondade ühisüritused, kaasa arvatud elamuühistud.
- Leida üles aktiivsed inimesed, neid motiveerida.
- Luua analoogselt külaliikumisele linnaliikumine (sh soodustada elamuühistute võrgustumist).



## **26. Turvalisuse ja isikuvabaduse vastuolu analüüsimine.**

Hooldekodudes, koolides ei tohi ohtlikke inimesi kinni pidada, teistest eraldada.

Tegevused: Koolitused hoolde- ja haridusasutuste juhtidele.

### **Tervisenõukogu**

Loodud 2005. aastal. Nõukogu juhib riiklikku tervisedenduse programmi maakonna tasandil.

Komisjoni esimees: Elari Hiis, Käru Vallavalitsus, vallavanem

Liikmed:

Ülle Laasner	Rapla Maavalitsuse tervisedenduse spetsialist
Kadri Luga	Rapla Perearstikeskus OÜ, juhataja, perearst
Liis-Mail Moora	SA Raplamaa Haigla sisearst
Eliko Sõmer	Terviseameti Põhja talituse inspektor
Liivia Vacht	Konsensus OÜ, eripedagoog/perelepitaja
Pilvi Pregel	Rapla Vesiroosi Gümnaasiumi õpetaja, koolide tervisedenduse koordinaator
Janika Volga	Kohila lasteaed Sipsik õppealajuhataja, lasteaedade tervisedenduse koordinaator
Lilia Raudheiding	Rapla Maavalitsuse sotsiaaltöö peaspetsialist
Riina Meidla	Rapla maakonna inimeseõpetuse ainesektsiooni juhataja
Liis Ehavere	Raplamaa Rajaleidja karjääriinfo spetsialist
Rein Pajunurm	Rapla Maakonna Spordiliidu peasekretär
Diana Jääger	Raplamaa noortekogu liige
Agnes Palandi	Raplamaa noortekogu liige

### **Tervisenõukogu ülesanded**

Tervisenõukogu tegevuse üldeesmärk on vajadustele vastavate tervisedenduslike tegevuste ja teenuste arengu toetamine maakonnas, saavutamaks maakonna elanike parem tervis ja elukvaliteet.

### **Tervisenõukogu tegevused**

Tehtud 2016: laste ja noorte tervisedenduse konverents, üleriigilistele kampaaniatele kaasaaitamine- südamekuu, suutervis, puu- ja köögivilja, alkoholi ennetuskampaaniad, lasteaiatoidu järelevalve, testostlemine noortekogu

noortega, terviselehe väljaandmine, tervisesaadete tootmine, koolitused sidusrühmadele jms. Tervisenõukogu on koostanud aastast 2010 [maakonna terviseprofili](#).

## Tervisenõukogu ettepanekud

### 31. **Probleem: üldine kiirustamine ja väsimus**

#### Tegevused:

- Kampania: aeg veebruar-märts. Sihtrühm: täiskasvanud ja õpilased. Märksõnad: 8+8+8. Pealkiri: Maga välja!; Maga ära!; Maga rohkem!

#### Tegevused:

- 1 minuti loeng- Kristjan Port (olemas, levitada - FB, internet), Gerd Kanter, Merike Sisask.
- Tervise Edendajas väsimuse artikkel, ka spordiga seoses, sooritusvõime.
- Rõhutada - päevarežiim! Hea taustmaterjal osaluskohviku laua tulemus. Hea artikkel ilmunud Õpetajate Lehes.
- Raadisaade TReS – märts, esineja (K.Port, M.Sisask).
- Kõll veebruar- märts TReSaadinos ja kooliraadiotes.
- Soovituste tšekk-list vanematele.
- Õpetajakoolitus nt Kristjan Port → koolitusel osalenu koolitab oma kooli personali → iga õpetaja oma klassi. Vastav slaidikava välja töötada.
- Klassis arutelu ja iga lapse enda tehtud tšekk-list.
- Koostöö Maanteeametiga (samasõnumiline kampania käib).

### 32. **Spordivigastuste ennetamine**

#### Tegevused:

- Sporditöötajate koolitus – (Meelika Ebrok) sh varane märkamine, (hullud sportlased).
- Avalik tähelepanu juhtimine spordivigastuste ennetamisele.

### 33. **Elustamisaparaatide ( AED) muretsemine.**

#### Tegevused:

- Ettepaneku tegemine Sadolin Spordihoonele, Kohila Spordihoonele, ujulatele, ka mujale vajadusel ja võimalusel.

- Personaalne koolitus maja töötajatele

#### 34. Üksi elavate eakate turvalisus

##### Tegevused:

- **Häirenupusüsteem** hajaasustuses elavatele eakatele KOV teenusena + omafinantseering omastele, info jagamine.

#### 35. Sotsiaaltransport , liikumisvõimaluse edendamine hajaasustuses (terviseasutusse, sotsiaalabi, ka teenustele ligipääsuks). Nt Taxifi maapiirkonnas.

#### 36. **Alkoholi liigtarbimise ennetamine.**

##### Tegevused:

- Teenindajate koolitus ööklubides ja pubides (Madhouse, Meie Pubi, Club Cinema jt - purjus inimeste mitteteenindamine, Rootsi näitel).
- Alkomeetrite taatlemine (infot jagada), alkomeetrid töökohtadele
- Kontrollostude jätkamine (alaealistele kättesaadavuse vähendamine, müügikultuuri edendamine), ettevõtjate koolitamine.

#### 37. Ujumisõpetuse edendamine.

##### Tegevused:

- Ujumisõpetus täiskasvanutele.
- Laste ujumisõpetuse riiklikku süsteemi muuta - teha ettepanekuid.
- TRE raadios ujumise saade (kord, ohutus jne).
- Ujumiskursused suvel ujumiskohtades (Valtus, Selis).

#### 38. **Ohutuspäevad külades erinevate sektorite koostöös (sh AA, naabrivalve, politsei, pääste, OLE jt).**

#### 39. **Turvaline ekstreemsport.**

##### Tegevused:

- Ettepanekute tegemine KOVdele: turvakaamerad, valgustus, meeldetuletavad ja kohustavad ohutussildid skateparkides.
- Koostöö politseiga (kogunemiskohad noortele- järelvalveks).

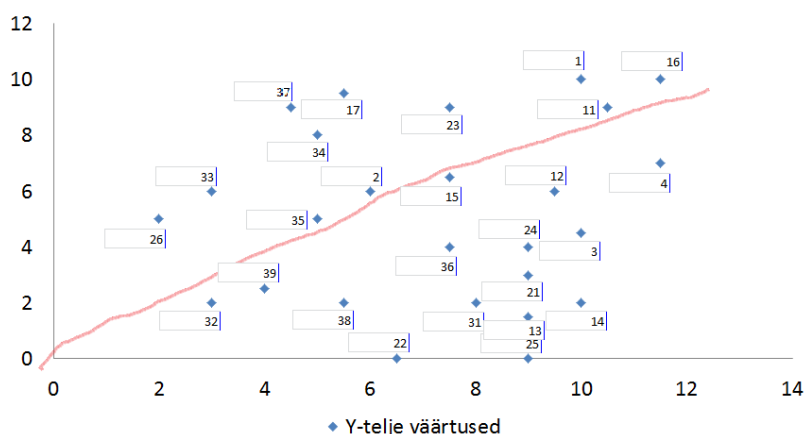
- Ohutusvahendite propageerimine messidel, konverentsidel jne.
- Turvakoolituste korraldamine koostöös ekstreemspordiklubidega.

#### IV Tegevuste hindamine kulutõhusust ja mõju arvestades

Ühiselt asetamine tehtud ettepanekud väljale, mille vertikaalne telg näitab ettepaneku kulusust ja horisontaaltelg tegevuse mõjusust. Kulude all mõtlesime hüpoteetilist kulusust raha, aja ja inimeste koondina. Antud kogemuslik hinnang, kui palju ressursse vajatakse, kui suur mõju on.

Väljale on kantud tegevused numereerituna; liikluskomisjoni ettepanekud algavad ühest, kriisikomisjoni omad üheteistkümnest, traumanõukogu omad kahekümne esimesest ja tervisenõukogu ettepanekud kolmekümne esimesest.

Joonis 1.



Alustada saab nende tegevustega, mis paiknevad punasest joonest allpool paremale. Need on kulutõhusad tegevused. Tegevuskavas on tõhusad tegevused märgitud punase värviga.

Iga meeskond saab oma tegevuskava täiendada.

## V Maakonna turvalisust tagavate/soodustavate struktuuride kirjeldused

### Riiklikud asutused

#### Kaitseliidu Rapla Malev

Kodulehekülg: <http://rapla.kaitseliit.ee/>

Aadress: Vahe 3, Rapla, 79514

Telefon: 7179399

Malevapealik: Meelis Pernits

Rapla Maleva kaitseliitlased moodustavad 2% maakonna elanikest, üle 700 liikme.

Naiskodukaitse Rapla ringkonnas on viis jaoskonda - Rapla, Hiie, Kaiu, Kaerepere ja Märjamaa.

Kaitseliidu noorteorganisatsioonid ühendavad endas 7-18 aasta vanuseid noori. Kaitseliidu noorteorganisatsioonid tegelevad mitteformaalse haridusega - õpitu omandatakse tegevuse käigus - meeskonnatöö, seikluskasvatus, aktiivõppemeetodid, erialalaagrid ja -võistlused. Lisaks sellele õpitakse ka kodumaa ajalugu, loodust, ohutust, matkatarkusi ja veel palju muud.

Kodutütred – 10 rühma maakonnas

Noorkotkad – 10 rühma maakonnas.

Koos NKK, NK ja KT moodustavad 3,0% maakonna elanikest.

Kaitseliidu ülesanded:

- tagab oma vastutuspiirkonnas valmisoleku reageerimiseks erinevatele kriisidele (PPA ja Pääste toetamine);
- teeb Kaitseliidu ülema määratud ulatuses koostööd maakonnas paiknevate riigiasutuste, komisjonide, haiglate, kohalike omavalitsuste asutuste ja vabatahtlike organisatsioonidega Kaitseliidu seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks (kriisikomisjonid jne);
- toetab riigikaitsealast teavitus- ja haridustegevust maakonnas ning riigikaitseõpetuse korraldamist maakonna koolides (riigikaitse õpetus); Riigikaitsetundidega koolides alustas Rapla malev 2008 a. aastas koolitatakse välja 170 õpilast.
- teeb koostööd kohalike asutuste ja elanikega suurendamaks elanike turvatunnet (maakaitsepäev, vabariigi aastapäev jne).

### PPA Lääne prefektuur Rapla politseijaoskond

Kodulehekülg: [www.politsei.ee](http://www.politsei.ee)

Aadress: Savi 2, Rapla

E-post: [laane@politsei.ee](mailto:laane@politsei.ee)

Telefon (Raplas): 489 2905

Hädaabinumber 112

Politsei kliendiinfo telefon: 612 3000

Rapla politseijaoskonna juht: Janno Ruus

Oleme avatud, arengule ja inimesele suunatud, kõrgete eetiliste väärtustega asjatundlik partner turvalisuse loomisel.

Politsei- ja Piirivalveametis töötab Eesti riigi siseturvalisuse nimel üle 5000 inimese. Rapla politseijaoskonnas on töötajaid 61. PPA põhiülesanneteks on Euroopa välispiiri tagamine; kodakondsuse määratlemine, dokumentide väljastamine; turvalisus ja avalik kord riigi sees ning kuritegude menetlemine ja ennetamine.

Organisatsiooni üldnimetus on politsei. Inimeste kontaktiks nende kodukohas on nelja regionaalse prefektuuri allüksused olgu selleks politseijaoskond, konstaablipunkt, kordon või teenindus.

### Rapla päästeosakond

Koduleht: [www.päästeamet.ee](http://www.päästeamet.ee)

Adress: Kevade 10 , Sulupere küla, Rapla vald, 79529

E-post: [rescue@rescue.ee](mailto:rescue@rescue.ee)

Telefon: 489 2001

Rapla osakonna juht: Raul Aarma

Päästeamet on siseministeriumi haldusala valitsusasutus, mis kujundab ja hoiab Eestis turvalist elukeskkonda, ennetab ohte ning abistab inimesi õnnetuse korral kiirelt ja professionaalselt.

Umbes 2200 töötajaga on päästeamet suuruselt teine avaliku sektori asutus.

Ennetustöö eesmärk on kujundada Eestis elukeskkond, kus igaüks loob ning väärtustab ohutust ja turvalisust. See omakorda aitab vähendada õnnetuste ja nendes hukkunute ning vigastatute arvu, samuti teisi õnnetustest tingitud kahjusid.

Raplamaa kutseline päästevõrgustik koosneb neljast üksusest Raplas, Kohilas, Märjamaal ning Järvakandis, kõigi reageerimiskiirus on 1 minut.

### Tööinspeksioon

Koduleht: [www.ti.ee](http://www.ti.ee)

Adress: Tallinna mnt 14, Rapla 79513

Telefon: 640 6000

E-post: [ti@ti.ee](mailto:ti@ti.ee)

Kontakt: Marge Mäekivi

Tööinspeksioon on Sotsiaalministeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus. Tööinspeksiooni põhiülesanneteks on

- töökeskkonnapoliitika elluviimine,
- riiklik järelevalve töötervishoidu, tööohutust ja töösuhteid sätestavate õigusaktide nõuete töökeskkonnas täitmise üle,
- üldsuse, töötajate ja tööandjate teavitamine töökeskkonna ohtudest
- individuaalsete töövaidluste lahendamine kohtueelses töövaidlusorganisis.

Raplas kohapealt toimub kuus ühel päeval töösuhete õiguslane nõustamine ning töötervishoiu ja tööohutusealane nõustamine. Nõustamisteenuse eesmärk on aidata töösuhete pooltel, töötajatel ja tööandjatel, käituda töösuhetes teadlikult kooskõlas töösuhteid reguleerivate õigusaktidega ning

tagada töötajatele ohutud ja tervist hoidvad töötingimused. Tööinspeksioon osutab nõustamisteenust ka telefoni ja e-kirja teel. Tööinspeksiooni nõustamisteenus on kõigile tasuta.

Tööinspeksioon pakub tasuta konsultatsioone ettevõtetele, kes soovivad muuta töökeskkonda paremaks. Konsulteerimine on suunatud ettevõtte ohutuskultuuri arengule, mitte rikkumiste otsimisele. Eesmärk on jõuda selleni, et ettevõttes suureneb kompetents hinnata töötervishoiu ja tööohutuse olukorda ning seeläbi vältida töötajate tervisekahjustusi ja säilitada nende töövõimet. Kui ettevõtja soovib kutsuda töökeskkonna konsultandi oma ettevõttesse, piisab sellest, et saata e-kiri Tööinspeksiooni üldadressile. Konsultandi teenus on ettevõtetele tasuta, seda finantseeritakse Euroopa Sotsiaalfondi toetusega.

Rapla kontoris lahendab töövaidlusi väljasõiduistungitel Tallinna töövaidluskomisjon.

Tööinspeksiooni Rapla kontoris töötab 4 inimest, kellest kaks tegelevad otseselt riikliku järelevalvega.

### Keskkonnainspeksioon

Koduleht: [www.kki.ee/est/](http://www.kki.ee/est/)

Aadress: Kevade 10, Sulupere küla, Raplamaa 79529

Telefon: 489 4280

Valvetelefon: 1313

E-post: [raplamaa@kki.e](mailto:raplamaa@kki.e)

Rapla osakonna juhataja: Marek Saar

Alates 2013. a märtsist kuuluvad inspeksiooni koosseisu 15 maakondlikku bürood ja Tallinnas asuv keskus.

Ülesanded:

KKI kontrollib looduskeskkonna kaitseks kehtestatud nõuete täitmist, et tagada meie loodusvarade seaduspärane ja säästlik kasutamine.

Peamised tegevussunnad on keskkonnakaitse, looduskaitse ja kalakaitse valdkond.

Keskkonnainspeksioonil on ööpäevaringne valvetelefon 1313, millele saab edastada teateid keskkonnareostuste ja keskkonna-alaste seaduserikkumiste kohta (keskkonnareostust või reostuse ohtu. ebaseaduslikku metsaraiet, kalapüüki või muud looduskasutust, jäätmete ebaseaduslikku ladestamist, massiliselt surnud linde, loomi või kalu, surnud või haavatud ulukit, loomade julma kohtlemist). Teateid saab edastada ka e-posti aadressil [1313@rescue.ee](mailto:1313@rescue.ee)

### Töötukassa

Koduleht: [www.tootukassa.ee](http://www.tootukassa.ee)

Aadress: Tallinna mnt 14, Rapla, 79513

Telefon: 483 0140

E-post: [rapla@tootukassa.ee](mailto:rapla@tootukassa.ee)

Juhataja: Hetti Kask

Eesti Töötukassa on töötuskindlustuse seaduse alusel tegutsev avalik-õiguslik juriidiline isik, mis alustas tegevust 2002. aastal.

Ülesanne: tööealiste inimeste tööotsingute ja tööalaste valikute nõustamine ning tööle aitamine, samuti tööandjate nõustamine ja neile sobivate töötajate leidmine. Sellega aitame kaasa tööealise elanikkonna võimalikult kõrgele tööhõivele ning pikaajalise töötuse ja tööturul tõrjutuse ennetamisele. Selle eesmärgi täitmiseks vahendame Töötukassa kaudu igapäevaselt töökohti ning pakume ca 40 teenust, mis aitavad inimesel sobivat tööd leida.

Eesti Töötukassa Raplamaa osakonnas töötab 17 inimest, kellest 11 tegelevad otseselt klientidega ning ülejäänud on taustajõud teenuste käigus hoidmisel ning klienditeeninduse toetamisel.

Teenused:

- töökaotuse puhul pakub töötukassa rahalist tuge raskel perioodil hakkama saamiseks ning abistab töö otsimisel, samuti täiend- ja ümber õppel.
- Töötukassal on rida teenuseid töötute konkurentsivõime tõstmiseks ning töötukassast kandideerijate kandideerimisvõimaluste parandamiseks tööturul. Suurim ja esmapilgul nähtamatu toetus on see, et igale registreeritud töötule tagab töötukassa ravikindlustuse, mis on väga oluline töökaotuse perioodiks ja annab kindlustunde võimalike terviseprobleemidega hakkama saamiseks.
- pakume karjäärinõustamist ka töötavatele inimestele ning on olemas teenused vanaduspensionistidele, kes soovivad uuesti tööturule siseneda.
- karjääriinfo spetsialist annab koolides lastele teadmisi ja ettekujutust tööturust ja seal kehtivatest reeglitest.
- teenused vähenenud töövõimega inimestele (2016 lisandus uus kliendigrupp - vähenenud töövõimega inimesed, kellele varasemalt pole töövõimetust määratud).
- 2016. aastast töömess, et tuua töökohtade teemat rohkem avalikkuse ette ning viia paremini kokku tööotsijad ja tööpakkujad.

### Maanteeamet

Koduleht: [www.mnt.ee](http://www.mnt.ee)

Aadress: Tallinna mnt 14, Rapla 79513; Pärnu mnt 463a, Tallinn 10916

E-post: [info@mnt.ee](mailto:info@mnt.ee)

Telefon: 6111 9300

Juht Raplamaal: Raido Randmaa

Millega tegeleb maanteeamet: <https://www.youtube.com/watch?v=p2eOhyScQE8>

Maanteeameti liiklusohutusprogramm 2016-2025: <https://www.youtube.com/watch?v=EdUZrq23IPc>

Maanteeamet kujundab turvalist ja toimivat liikluskeskkonda.

- Haridusasutustele tasuta õppematerjale lastele jagamiseks ja õppe läbiviimiseks;
- haridusasutuste õpetajatele tasuta koolitused liiklusõppe läbiviimiseks lasteasutustes;
- õppetegevust toetavad projektid: lasteaedadele – liiklusvanker, koolidele vigurelementide projekt, jalgratturikoolituse toetusprojekt;
- noortele riskivältimise koolitused;
- avalikele üritustel simulatsioonid (näiteks pöörlev auto) ja teavitus liiklusohutuse teemadel spetsialistidelt lisaks infomaterjalid ja võimalus oma teadmised ja oskused proovile panna.
- Kord aastas, enne kooliaasta algust, kooliümbruste ülevaatus, et vajadusel ohutust suurendavad meetmed kasutusele võtta.



## Veterinaar- ja toiduameti Raplamaa veterinaarkeskus

Koduleht: <http://www.vet.agri.ee/>

Aadress: Kuusiku tee 6, 79511 Rapla

E-post: [info.rapla@vet.agri.ee](mailto:info.rapla@vet.agri.ee)

Telefon: 489 2590

Rapla juht: Aavo Lumi

VTA tegevuse laiemaks eesmärgiks on tagada tarbijaskonnale ohutu, tervisliku ja kvaliteetse toidutoorme ja toidu tootmine, ära hoida ja likvideerida loomade nakkushaigusi, kaitsta inimest loomadega ühiste ja loomade kaudu levivate haiguste eest, kaitstes samas loomi nende tervist ja heaolu ohustada võiva inimesepoolse tegevuse või tegevusetuse eest, ning tagada põllumajandusloomade jõudlusvõime ja geneetilise väärtuse suurenemine ning genofondi säilimine ja loomakasvatuse majanduslik tasuvus.

Peamised ülesanded:

- loomataudide ennetamist ja tõrje korraldamine ja teostamine
- inimeste tervise kaitse inimestele ja loomadele ühiste haiguste eest
- loomade kaitsmine nende heaolu ohustava tegevuse eest, nõudes nende pidamisele ja kohtlemisele kehtestatud nõuete täitmist
- toidutoorme ja toidu ohutuse kontrolli teostamine toidutoorme ja toidu tootmisel, esmase töötlemisel, veol ja hulгимүүgil
- järelevalve teostamine toidutoorme ja toidu tootmise, esmase töötlemise, töötlemise, veo ja hulгимүүgiga tegelevate ettevõtete tegevuse üle
- järelevalve teostamine toidutoorme ja toidu mahepõllumajandusliku töötlemise üle jpm.

Kohalikud keskused on järelevalvet teostavateks struktuurüksusteks. Raplamaa Veterinaarkeskuses, kellel on oma põhimäärus, on kokku 9 ja 27 tegevusluba omavat veterinaararsti erapraksises.

## Terviseamet

Kodulehekülg: [www.terviseamet.ee](http://www.terviseamet.ee)

Aadress: Mahlamäe 8, Rapla

E-post: [pohja@terviseamet.ee](mailto:pohja@terviseamet.ee)

Telefon: 489 4919

Juhataja: Ellen Villig

Terviseameti tegevusvaldkondadeks on tervishoid, nakkushaiguste seire ja epideemiatõrje, keskkonnatervis, kemikaaliohutus ja meditsiiniseadmete ohutus.

Terviseameti koosseisus on Kesklabor (Nakkushaiguste labor, Keemialabor, Füüsikalabor), Tartu labor ja Kohtla-Järve labor.

Talitused (sh Põhja talituse Raplamaa esinduse) teostavad riiklikku järelevalvet:

- nakkushaiguste ennetuse ja –tõrje nõuete täitmise üle
- immuniseerimisega hõlmatuse ja vaktsiinide külmahela toimimise üle
- joogi-, loodusliku mineraal-, ujula- ja suplusvee üle

- koolide- ja koolieelsete lasteasutuste ning noortelaagrite terviseohutuse üle
- hoolekandeaasutuste ja erihoolekandeteenuse terviseohutuse üle
- teenuse terviseohutuse (majutus- ja ilu- ning isikuteenuste ettevõtted) üle

### Raplamaa Haigla

Koduleht: [www.raplahaiгла.ee](http://www.raplahaiгла.ee)

Adress: Alu tee 1, Rapla 79515

E-post: [haiгла@raplahaiгла.ee](mailto:haiгла@raplahaiгла.ee)

Telefon: 48 90 702

Haigla juhataja

SA Raplamaa Haigla asutab Raplamaa Omavalitsuste Liit ja Põhja-Eesti Regionaalhaigla 01.04.2015. Üldhaiglana osutame ööpäevaringset erakorralist meditsiiniabi. Polikliinikus saab abi 17 erialal. Haiglas on sisehaiguste ja kirurgia osakond kokku 46 voodikohaga, sh intensiivravi. Õendusabi osakonnas on 25 voodikohta. Sisehaiguste osakonnas ravitakse ka lapsi ning psühhiaatrilisi patsiente. Kirurgia osakonnas on günekoloogiliste haigete ravivoodid. Haiglas on operatsiooniplokk koos instrumendihooldusega, hemodialüüsi kabinet ja haiglaapteek. Haigla on arendanud välja taastusravi kabineti koos elektriraviga.

Haiglas on ligi 240 töölepinguga töötajat, neist üle 170 töötab täiskohaga. Põhikohaga arste on ligi 20. Haiglas töötab üle 50 meditsiiniõe ja üle 30 hooldustöötaja.

### Rajaleidja

Koduleht: [www.rajaleidja.ee](http://www.rajaleidja.ee)

Adress: Tallinna mnt 22, 79512 Rapla

Telefon: 5886 0711

E-post: [raplamaa@rajaleidja.ee](mailto:raplamaa@rajaleidja.ee)

Rajaleidja keskused pakuvad karjääri- ja õppenõustamisteenuseid kuni 26-aastastele lastele ja noortele ning tuge õpetajatele, lastevanematele ja haridusametnikele. Ühtlasi korraldavad Rajaleidja keskused maakonna nõustamiskomisjonide tööd. Innove üle-eestiline võrgustik toetab haridustugiteenuste kaudu õppurit haridus- ja töömaailmas orienteerumisel.

Tegevused:

- Karjääriteenused: karjääriinfo spetsialist ja karjääriõustaja toetavad noori teadlike karjääriavalduste tegemisel. Karjääriteenuseid pakutakse noortele vanuses 7-26
- Õppenõustamisteenused: õppenõustamine aitab lapsi, lapsevanemaid ja lastega töötavaid inimesi lapse võimete ning arenguvõimaluste väljaselgitamisel ning õppimise ja käitumisega seotud probleemide ennetamisel ning lahendamisel. Töötavad eripedagoog, logopeed, psühholoog. Spetsialistid nõustavad eelkooliealisi lapsi, üldharidus- ja kutseõppeasutuste õppureid, lapsevanemaid, haridusasutuste töötajaid, kohalike omavalitsuste sotsiaal- ja haridusametnikke ning juhte lapse arendamisel ja toetamisel. Pakutakse individuaalseid ja grupinõustamisi, teemapäevi ja infoloenguid nii Rajaleidja keskustes kui haridusasutustes kohapeal. Õppenõustamisteenuseid pakutakse lastele ja noortele vanuses 1,5-26.
- Rajaleidja keskuses töötab maakonna nõustamiskomisjon, mille ülesandeks on soovituste andmine: sobivate õppe ja kasvatuse tingimuste kohaldamiseks; koolikohustuse alguse edasilükkamiseks; alla seitsmeaastase lapse kooli vastuvõtmiseks.

## Sotsiaalkindlustusamet – ohvriabi

Koduleht: [www.sotsiaalkindlustusamet.ee](http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee)

Adress: Savi tn 2, 79514 Rapla

Telefon: 4890 455/ 58669860

E-post: [rapla.aa@sotsiaalkindlustusamet.ee](mailto:rapla.aa@sotsiaalkindlustusamet.ee)

Ohvriabi töötaja Raplamaal: Ruti Heinpõld

Ohvriabi on tasuta avalik sotsiaalteenus, mille eesmärgiks on säilitada või parandada ohvri toimetulekuvõimet.

Ohvriabitöötajad pakuvad emotsionaalset tuge ja jagavad informatsiooni abi saamise võimaluste kohta. Samuti juhendavad ja abistavad suhtlemisel riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustega ning teiste ohvrile vajalikke teenuseid osutavate asutustega.

Õigus pöörduda ohvriabisse on kõigil inimestel, kes on langenud hooletuse või halva kohtlemise, füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks. Igal inimesel, kellele on põhjustatud kannatusi või tekitatud kahju, on võimalik saada nõustamist sõltumata sellest, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalmenetlus.

Riik hüvitab süüteo ohvritele ja nende pereliikmetele vajaduse korral psühholoogilise abi kulutused.

## Kolmas sektor

### MTÜ Rapla Ettevõtjate Ühing

Koduleht: [www.reu.ee](http://www.reu.ee)

Adress: Arturi tn 4, Valtu küla, Rapla vald, 79531

E-post: [reu@reu.ee](mailto:reu@reu.ee)

Telefon: 528 3358

Juhatuse esimees: Ülo Olm

Turvalisuse nõukogus esindab organisatsiooni Tiit Rahkema, juhatuse liige

Rapla Ettevõtjate Ühing (REÜ) asutati 2000. aastal. Ühingus on 26 liiget.

Ühingu eesmärgid on:

- arendada Raplamaa ettevõtlust koostöös omavalitsuste ja teiste ühiskondlike organisatsioonidega, tehes seda ausalt ja teisi arvestades.
- propageerida ettevõtlust;
- kaitsta ettevõtjate huve kohalikes omavalitsustes.

Ühingu tegevusvaldkonnad:

- aktiivne tegevus ettevõtjatele soodsamate tingimuste loomisel;
- kohalike omavalitsuste ja teiste ühiskondlike organisatsioonidega;
- suhtlus ja koostöö välisriikides ettevõtlusega tegelevate organisatsioonidega;
- informatsiooni vahetamine ja vahendamine;
- ettevõtjate koolitamine ja nõustamine;
- ettevõtjate esindamine teistes Ühingu eesmärke toetavates mittetulundusühingutes või muudes organisatsioonides ja töögruppides.

### Vabatahtlik pääste Raplamaal

Koduleht: [www.ligimesekaitseks.ee](http://www.ligimesekaitseks.ee)

E-post: [raplamaa@ligimesekaitseks.ee](mailto:raplamaa@ligimesekaitseks.ee)

Raplamaal on 11 vabatahtlikku päästekomandot: Kaiu vallas Kaiu, Kuimetsa ja Vahastu komandod, Käru vallas Käru komando, Kehtna vallas Kehtna Päästeteenistus ja Lokuta komando, Raikküla vallas Lipa komando, Märjamaa vallas Valgu, Varbola ja Laukna komandod, Vigala vallas Vana-Vigala komando. Maakonna tuletõrjespordi eestvedajaks on Lelle pritsuauto ümber koondunud kohalik kogukond. Kokku on maakonnas vabatahtliku päästevõrgustikus üle 250 inimese.

### Eesti Punase Risti Raplamaa Selts

Kodulehekülg: <http://redcross.ee/et/raplamaa.html>

Aadress Mahlamäe 8-1, Rapla

E-post: [raplamaa@redcross.ee](mailto:raplamaa@redcross.ee)

Telefon: 4894120

Sekretär Sirli Arro, juhatuse esimees Pilvi Pregel

Asutatud 31.05.2005.a. Liikmeid on sadakond.

Ülesanded:

- Esmaabi:
  - tasuta esmaabikoolitused – kooli- ja lasteaialastele
  - tasulised esmaabikoolitused – ettevõtetele, eraisikutele
  - esmaabivalved rahvaüritustel
- Töö riskirühmadega:
  - toiduabi
  - humanitaarabi
  - invaabi
  - sanitaar-hügieenipakid abivajajatele
  - lastelaagrid vähekindlustatud perede lastele
- Õnnetuseks valmisoleku rühm
- Osalemine rahvaüritustel – elustamise ja esmaabi õpetamine, osalemine õppustel „kannatanutena“

### MTÜ Eesti Naabrivalve

Koduleht: [www.naabrivalve.ee](http://www.naabrivalve.ee)

FB Eesti Naabrivalve

Aadress: Tatari 12, Tallinn 10116

E-post: [info@naabrivalve.ee](mailto:info@naabrivalve.ee)

Telefon: 6522522

Tegevjuht: Marek Väljari

Eesti Naabrivalve sai alguse elanike soovist aidata kaasa oma turvalisuse parandamisele.

5. 05.2000 loodi MTÜ Eesti Naabrivalve.

Ülesanded:

- aidata elanikel alustada naabrivalvega kodukohas;

- toetada erinevaid turvalisust parandavaid tegevusi;
- olla koostööpartner politseile, kohalikele omavalitsustele ja teistele organisatsioonidele;
- teavitada ja koolitada elanikke turvalisuse valdkonnas;
- edendada kodanikuühiskonda.

Naabrivalvesektoreid on üle Eesti üle 500, Raplemaal alustati naabrivalve sektorite loomisega 2003. aastal, tänaseks on neid viies vallas kokku 35.

#### **MTÜ Rapla Maakonna Puuetega Inimeste Koda**

Koduleht: <http://raplakoda.eu/>

Aadress: Kuusiku tee 5-6, Rapla

Telefon: 58546238

E-post: [raplakoda@gmail.com](mailto:raplakoda@gmail.com)

Juhatuse esimees: Marge Järvi

MTÜ Rapla Maakonna Puuetega Inimeste Koda moodustati 25. augustil 1997 aastal. See on katusorganisatsioon, mis ühendab puuetega inimeste ühendusi Rapla maakonnas. 2016.a. seisuga kuulub Koja koosseisu 9 organisatsiooni 548 liikmega (seisuga 29.04.2014 Rapla maakonnas kokku määratud puude raskusaste 2675 inimesel). Rapla Maakonna Puuetega Inimeste Koda kuulub Eesti Puuetega Inimeste Koja koosseisu.

Rapla maakonna PIK tegevuse eesmärk on maakonnas elavate puuetega inimeste toimetuleku ja elukvaliteedi parandamine ja nende kaasamine ühiskondlikku ellu.

#### **MTÜ Raplamaa Külade Liit**

Aadress: Tallinna mnt 14, Rapla, 79513

E-post: [urmas.kristal@marjamaa.ee](mailto:urmas.kristal@marjamaa.ee)

Juhatuse esimees: Urmas Kristal

On asutatud 1993. aastal, üks esimesi Eestis. 2016. aasta. Liikmete arv 42, mis koosneb nii lihtliikmetest, külavanematest kui organisatsioonidest. Kuulub

Tegevused:

- Külaliidrite ja sädeinimeste koolitamine, koolituste vahendamine;
- Infopäevade korraldamine;
- Külade kaasamine erinevates koostööprojektides;
- Erinevate projektide algatamine ja läbiviimine
- Külade nõustamine
- Tunnustamine: aasta küla, aasta sädeinimene, aasta külasõbralikum omavalitsus, küla sõber
- teabe hankimine, süstematiseerimine ja levitamine liikmetele
- ühiskondliku tegevuse toetamine ja edendamine

#### **MTÜ Tsiivilkaitse Selts**

Aadress: Sauniku maja, Juula küla, Rapla vald, Raplamaa, 79540

E-post: [paka.sepp@gmail.com](mailto:paka.sepp@gmail.com)

Telefon: 5287310

Seltsi juhatuse esimees: Toomas Tõnisson

Tsiviilkaitse selts asutati 2016 aastal, selts on Kodanikukaitse Seltsi (1998 – 2012) järeltulija. Seltsi tegevuse eesmärgiks on teadvustada elanikkonda ümbritsevatest ohtudest, õpetada lapsi ja täiskasvanuid tava- ja kriisiolukordades hakkama saama, mille saavutamiseks teostatakse järgmisi tegevusi:

- koolitusi, võistlusi, kontserte, konverentse (Otsi Otti, tsiviilkaitsealased koolitused kogukondadele, ellujäämiskoolitused jpm)
- koostööd teiste asutuste ja ettevõtetega Eestis
- rahvusvahelise koostööd

### **MTÜ Rapla Naiste Tugikeskus**

FB Rapla Naistekeskus

E-post: [raplanaistekeskus@gmail.com](mailto:raplanaistekeskus@gmail.com)

Telefon: 58137153

Juhataja: Stina Andok

MTÜ Rapla Naistekeskus loodi 19.07.2016 eesmärgiga pakkuda Raplemaal naiste tugikeskuse teenust vägivalda kogunud naistele ja nende lastele.

Teenust osutatakse ohvriabi seaduse alusel. Naiste tugikeskuse teenus ohvriabi seaduse mõistes on liitteenus, mille eesmärk on aidata kaasa naistevastase vägivalda ohvriks langenud naise vägivallast pääsemisele ja iseseisva toimetuleku saavutamisele, pakkudes turvalist keskkonda ja nõustamist ning vajaduse korral ajutist majutust naisele ja temaga kaasas olevatele lastele.

Naiste tugikeskuse liitteenus koosneb järgmistest komponentidest:

- ohvri ja tema laste esmane kriisinõustamine
- ohvri ja tema laste juhtumipõhine nõustamine
- ohvrile ja tema lastele turvalise ajutise majutuse tagamine
- ohvri psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia
- ohvri juriidiline nõustamine
- ohvriga kaasas olevate laste abivajaduse hindamine ja abistamine

Alates 2017. aastast pakub MTÜ Rapla Naistekeskus ohvri ja tema laste esmast kriisinõustamist ning juhtumipõhist nõustamist. MTÜ Rapla Naistekeskuses töötavad naistevastase vägivalda baaskoolituse läbinud vabatahtlikud.

### **Lasteasutused ja koolijuhtide ühendus**

**Raplamaal on**

- 4 gümnaasiumi + 1 täiskasvanute gümnaasium
- 13 põhikooli
- 2 algkooli
- 2 erakooli
- 1 erikool
- 2 kutsehariduskooli – Kehtna Kutsehariduskeskus ning Vigala Tehnika- ja Teeninduskool.
- Lasteaedasid on Raplemaal 28. Osad lasteaiad on algkool- või põhikool-lasteaiad (Alu, Hagudi, Kabala, Käru, Kodila, Valgu, Varbola). Kõige suurem lasteaed on Kehtna Siller, mille alla kuuluvad rühmad ka Inglise ja Lelles - kokku 9 rühma.
- Noortekeskusi on Raplemaal 7 (noortetubasid lisaks 7

Koolijuhtide ühendus koosneb koolidirektoritest, ainesektsiooni juht on Aet-Triin Vasnu, koolijuhte esindab turvalisuse nõukogus Andres Saks.

### Raplamaa noortekogu

Kodulehekülg: <https://raplamaanootekogu.wordpress.com/>

FB Raplamaa noortekogu

Noortekogu president: Terli Teekivi

E-post: [terliteek@gmail.com](mailto:terliteek@gmail.com)

Noortekogu on loodud 2006. aastal, tegutseb põhikirja alusel, koosneb maakonna aktiivsetest 14-26 aastastest noortest, liikmeid 18.

Noortekogu eesmärk:

- võimaldada noortel osaleda otsustamisprotsessis ja kaitsta oma huvisid noori puudutavates valdkondades
- pakkuda noortekogu liikmetele võimalusi eneseteostuseks ja arenguks.

Noortekogu tegevused:

noortekogu liikmed aitavad koolitada õpilasesindusi ja luua omavalitsuste juurde noortevolikogusid, korraldavad maakonnas osaluskohvikut, kus noored koostöös otsustajatega arutlevad olulistel teemadel, aitavad korraldada maakondlikke noorte suursündmusi (nt tervisekonverents), 2016 viisid läbi maakonna müügikohtades testostlemise projekti, noortekogu liikmed kuuluvad maavanema erinevatesse nõukogudesse ja töörühmadesse.

### Meedia Raplamaal

#### Raplamaa Sõnumid

Kodulehekülg: [www.sonumid.ee](http://www.sonumid.ee)

Aadress: Viljandi mnt 6, Rapla 79511

E-posti aadress: [info@sonumid.ee](mailto:info@sonumid.ee)

Telefon: 489 2133

Peatoimetaja: Tõnis Tõnisson

Raplamaa Sõnumid on nädalaleht, mis ilmub kolmapäeviti. Raplamaa Sõnumite eelkäijad on olnud ajalehed Nädalaring ja Nädaline. Raplamaa Sõnumite tiraaž on 2 800. Eesti Ajalehtede Liidu korraldatud lugejauuringu andmetel oli 2016. aastal maakonnalehe püsilugejaid 14 000. Aastast 2000 ilmub maakonnalehe vahel lisaleht Tervise Edendaja. Mis on ilmunud 4-7 numbrit aastas, viimastel aastatel vähemalt neli korda aastas. Tervise Edendajat toimetab ajakirjanik Stina Andok.

#### TreRaadio

Kodulehekülg: [www.treraadio.ee](http://www.treraadio.ee)

Aadress Raplas: Tallinna mnt 17, Rapla, 79513

E-post: [info@treraadio.ee](mailto:info@treraadio.ee)

Telefon: 658 0198

Raadio juht: Siim Pohlak

TRE raadio alustas 2007. aastal internetis leviva raadiona, mis mängis tantsumuusikat noortele. Aastal 2010 hakkas TREraadio ametlikult levima Raplamaal (91,3 MHz). TREraadio on kujunenud

Raplamaal mitte ainult noorte raadioks, vaid terve Raplamaa raadioks – igal hommikul on eetris Raplamaa uudised ja erisaated, mis on ühele paikkonnale väga oluliseks identiteedi hoidjaks. Aastast 2011 on eetris tervisesaated. Uuringute andmetel on TreRaadio kuulajaid maakonnas 6000-7000.

## VI Olulised arengudokumendid

- Siseturvalisuse arengukava:  
[https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Arengukavad/siseturvalisuse\\_arengukava\\_2015-2020\\_kodulehele.pdf](https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Arengukavad/siseturvalisuse_arengukava_2015-2020_kodulehele.pdf)
- Raplamaa terviseprofiil: <http://www.raplatervis.ee/wp-content/uploads/Rapla-maakonna-profiil-2016-1.pdf>
- ...